Høring – Rapport fra ekspertutvalget om klimatilpasning (Norge i hardt vær).

Mette Skern-Mauritzen, Maria Fossheim, Halvor Knutsen, Mari Myksvoll, Frode Vikebø

Havforskningsinstituttet
2026

Norge i hardt vær - Samfunnsøkonomiske vurderinger av klimatilpasning

Høringssvar fra Havforskningsinstituttet

Viser til brev fra Klima- og miljødepartementet datert 11/8/2026 re 26/3744.

Vi har lest rapporten 'Norge i hardt vær' med stor interesse, da vi ser at klimaendringer allerede er en viktig driver for endring i marine økosystem langs kysten, i havet, for marine næringer og tilhørende konsekvenser for kystsamfunn. Generelt mener vi rapporten gir en god innramming og tydeliggjøring av de sammensatte problemstillingene knyttet til klimapåvirkninger og klimatilpasning. Det vises innledningsvis til IPCC og hvordan klimaendringer rammer alle samfunnsområder - fra landbruk, fiskeri og naturforvaltning til helse, kultur og samferdsel. Likevel er det symptomatisk for komitesammensetning og rapporten at teksten er dominert av et søkelys på terrestre hendelser og arealbasert forvaltning av terrestre økosystem. Vi finner store mangler knyttet til kunnskapsgrunnlaget lagt til grunn for konsekvenser av klimaeffekter og tilpasninger for marine økosystem, næringer og tilhørende forvaltning og samfunnskonsekvenser, noe som også gir seg utslag i mangelfulle anbefalinger for klimatilpasning. Vi stiller oss derfor undrende til at den omfattende marine kompetansen vi har i Norge, ervervet gjennom både nasjonal og internasjonal kartlegging, overvåking og forskning, ikke har vært en mer integrert i dette arbeidet.

Et styrket marint kunnskapsgrunnlag ville også gi grunnlag for å belyse de store geografiske forskjeller i klimaeffekter på økosystem, marine næringer og tilhørende kystsamfunn, avhengig blant annet av hvilken type fiskeri som dominerer (*e.g.*, kystfiske med små båter er mer sårbart for klimaendringer enn havgående flåte med store fartøy), fiskerienes økonomiske betydning for ulike regioner mm. Dette er sentral kunnskap for å gi målrettede vurderinger for klimatilpasning. I punktene under belyses disse utfordringene mer konkret.

Innspill til del 1 Problembeskrivelse

Institusjonelle rammer for klimatilpasning: Kap. 2.2.1 peker ut tre nasjonale aktører med ansvar for å innhente og tilrettelegge kunnskap om klima og klimaendringer: Norsk klimaservicesenter (KSS), NVE og Kartverket. Ingen av dem har ansvar for havklima eller marine økosystemer. KSS er et samarbeid mellom MET, NVE, Bjerknessenteret og NORCE, og tjenestene som omtales gjelder i hovedsak nedbør, flom og stormflo. Havklimatjenester og marin overvåking er ikke nevnt.

Kapittelet omtaler ikke havressursloven, de helhetlige forvaltningsplanene for havområdene eller den internasjonale fiskeriforvaltningen. Det gjelder blant annet kyststatsavtalene, de bilaterale avtalene med EU, Storbritannia og Russland, NEAFC og ICES-rådgivningen. Dette er sentrale deler av styringssystemet for klimatilpasning i fiskeriene, særlig når bestander flytter seg over grenser.

HI ser positivt på at utvalget anbefaler å styrke HIs overvåking og kunnskapsinnhenting om klimaendringenes påvirkning på havområder og fiskebestander, og at HI regelmessig skal sammenstille denne kunnskapen. Anbefalingen ville stått sterkere om kap. 2 beskrev de institusjonelle rammene den skal virke innenfor. HI anbefaler at kapittelet suppleres med en omtale av forvaltningssystemet for hav, kyst og fiskeri.

S. 6 fra “Barrierer utløser behov for politiske virkemidler” oppsummerer problemstillinger godt

Innspill til del 2 Samfunnsmessige konsekvenser av klimaendringer

Økosystemer: "Hav" og "Kystvann" inngår som to av sju hovedøkosystemer i tabell 5.1, med egne naturindeksverdier og truede arter i hav. Kap. 5.2.2 nevner havtemperatur, smelting av havis, endringer i havstrømmer og saltholdighet, forflytning av arter nordover og dypere, samt endringer i næringstilgang, oksygenforhold og algeoppblomstring. Her har vi følgende innspill:

1. Vurdering av økologisk tilstand for havøkosystemene gir en mer detaljert kunnskapssammenstilling om endringer i havet enn naturindeksen (https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-en-2023-16, https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-en-2023-14, https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-en-2023-17). Oppdaterte rapporter kommer ila. november-desember 2026.

2. Inkludering av manglende data for marine økosystemer i tabell 5.1. ville kunne styrke beskrivelsen. For hav mangler antall truede naturtyper. For kystvann mangler både antall truede arter og truede naturtyper. Eventuelt bør det komme frem hvorfor tallene mangler: om det skyldes manglende vurdering eller at tallene ikke lot seg fordele på økosystem. Ellers kan marine økosystemer fremstå som mindre truet enn de er.

3. Havforsuring er ikke nevnt i den marine påvirkningsteksten i kap. 5.2.2. I kap. 1.5.2 omtales havforsuring sammen med vippepunkter og ekstreme utfall som i liten grad dekkes av rapporten. Havforsuring er en gradvis og veldokumentert endring som allerede pågår i norske farvann, og den samspiller med oppvarming og deoksygenering. HI anbefaler at havforsuring tas inn som en påvirkningsfaktor i kap. 5.2.2.

4. Kunnskapsgrunnlaget for hav: Utvalget skriver at det mangler framskrivinger av økosystemenes tilstand. For havområdene finnes det et etablert kunnskapsgrunnlag. Eksempler er HIs risikoanalyse av klimaendringers direkte og indirekte virkninger på marine økosystemer under ulike utslippsscenarier (Rapport fra havforskningen 2022-41) og den nordiske kunnskapssammenstillingen om observerte og forventede klimavirkninger i havet (2023-10). Dette grunnlaget kan benyttes og refereres.

5. Bredde i fagmiljøene: Kunnskapsgrunnlaget for økosystemer bygger på utredningen fra et konsortium ledet av Oslo Economics, med Vestlandsforsking, NIVA, KM Miljø og ressursøkonomi, Høgskulen på Vestlandet, Miljøfaglig Utredning og Biofokus. HI var blant aktørene utvalget hadde dialog med, men var ikke del av konsortiet. Når hav og kyst er to av sju hovedøkosystemer, bør det marine kunnskapsgrunnlaget forankres bredt i de marine fagmiljøene. HI bidrar gjerne i videre arbeid.

Den samlede vurderingen av økosystemer i kap. 6.1.1 slår fast at klimaendringene endrer hvor arter lever og hvilke arter som finnes, at fjell, kyst og hav allerede er påvirket, og at det mangler beregninger av hvordan naturen vil utvikle seg fremover. Ut over dette skiller vurderingen ikke mellom hav og land, og er lite konkrete. Havforskningsinstituttet mener at vurderingen av hav og kyst som økosystem bør knyttes tydeligere til vurderingen av fiskeri og havbruk, slik at det kommer frem at god tilstand i havet er en forutsetning for disse næringene. Vi vil også påpeke at det finnes flere beregninger av hvordan klimaendringene påvirker disse økosystemene, blant annet fra Havforskningsinstituttet. Samtidig mener vi at ved å adressere punktene tatt opp over kunne en bidratt til en mer robust vurdering av klimakonsekvenser for fiskeri og fiskerisamfunn langs kysten.

Fiskeri: Det er utfordrende å forstå litteraturgjennomgangen til Vista Analyse (vedlegg) som ligger til grunn for utredningen. Utvalget av artikler er svært mangelfull og favner heller ikke en omfattende litteratur på effekter av klimaendringer på marine økosystem, kommersielle bestander og fiskeri, også for ulike klimascenarier. Vi hadde forventet et sammendrag av denne litteraturen. Blant annet er ikke Ma et al. 2024 trukket frem i litteraturgjennomgangen, som ellers brukes i hovedrapporten.

Sektorvise anslag synes kun å være basert på Ma et al. 2024. Det er stor usikkerhet forbundet med slike fremskrivninger, Som en del av beslutningsgrunnlaget for klimatilpasning bør det vurderes om det er generell støtte for slike konklusjoner på tvers av studier med ulike tilnærminger og antagelser, for å identifisere i hvilken grad resultatene fremstår som robuste. Er de ikke robuste er dette også viktig informasjon, ift å tilpasse seg en usikker fremtid. Et eksempel i denne sammenheng er en FAO-rapport fra 2024 (https://openknowledge.fao.org/items/097908c4-e2ad-428a-9350-e15e5dcd11f4)

Det er også utfordrende å følge tallene som ligger til grunn for Tabell 5.23 på endringer i fangst og fangstverdi gitt ulike klimascenarier (også presentert i Tabell 7 i vedlegg 3). Vedlegg 2, som gir SSBs anslag på reduksjoner i fangstvolum i ulike klimascenarier basert på Ma et al. 2024, avviker fra tallene som er presentert i tabell 5.23 i hovedrapporten.

I diskusjonen om forflytning av bestander og etablering av nye arter refereres det til Sjømat Norge, 2025 og Norges Fiskarlag, 2025. Her finnes det også vitenskapelig litteratur å bygge på som ikke er tatt i bruk.

Vi hadde også forventet å få en vurdering av konsekvensene for kystsamfunnene, som er tett koblet til fiskeri gjennom både kulturelle og kommersielle verdier (gjelder både høsting og videreforedling, inkludert tørrfiskindustri). Kystfiskeflåten med mindre båter og tilhørende kystsamfunn er typisk mer sårbare for bla forflytning av fiskebestander enn store havgående båter.

Havbruk: Avsnittet om havbruk handler hovedsakelig om lakseoppdrett som dominerer norsk fiskeoppdrett. De aller fleste av dagens miljøutfordringer knyttet til oppdrett i åpne merder forventes å bli forsterket med klimaendringene. Våren 2026 gav Havforskningsinstituttet ut en egen rapport om effekten av klimaendringer på risiko for dårlig dyrevelferd og negative miljøeffekter av fiskeoppdrett som belyser disse temaene i detalj (https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2026-26).

Som beskrevet i avsnitt 5.8.2.1 vil høyere temperaturer gi en økning i smittepresset fra lakselus. Konsekvenser for villaks er godt dekket, men lakselus vil også gi høyere smittepress på sjøørret og sjørøye. Disse artene oppholder seg lengre i kystnære områder enn laksen og kan derfor bli mer påvirket. Spesielt sjørøye er utsatt siden den i tillegg er tilpasset lave temperaturer.

Rapporten omtaler i mindre grad andre miljøeffekter enn lakselus og rømming. Økende temperaturer gir økende stress for oppdrettsfisken, samtidig som varmere vann inneholder mindre oksygen. Fisken kan da få dårligere immunforsvar og blir mer utsatt for andre sykdommer, og det forventes økende utfordringer med bakteriesykdommer spesielt. Dette kan gi store utfordringer for næringen, i tillegg til økt sannsynlighet for smitte til vill laksefisk.

Også miljøeffekter fra organiske utslipp, miljøgifter og legemidler antas å endre seg med klimaendringene. Dårligere vannutskiftning gjør at organisk materiale brytes ned langsommere, og utslipp av næringssalter er en begrensende faktor for oppdrettsnæringen allerede i enkelte fjorder. Økende temperaturer gir også mer begroing av oppdrettsnøtene og kan dermed gi økt bruk av antigroemidler som kobber og andre kjemiske forbindelser som hindrer alge- og plantevekst.

Rapporten nevner at produksjonen kan øke i de nordlige kystområdene på grunn av gunstigere temperatur. I forbindelse med den marine hetebølgen i 2024 (Gonzalez mfl. 2025) så fikk også Nord-Norge store utfordringer med oppblomstring av lakselus. En potensiell økning i nord er derfor avhengig av at beredskapen skjerpes og at avlusningskapasiteten er høy.

I vurderingen av oppdrett på nye, sørlige arter burde det vært nevnt at introduksjon av fremmede arter ikke anbefales.

Innspill til del 3 Tiltak og for klimatilpasning

Økosystem

Seksjon 9.2.2 Tiltak for økosystemene. Fiskeri må tas inn i figur 9.2 under arealinngrep og arealbruk, da dette er en sektor som påvirker svært store areal til havs gjennom bl.a. bunntråling. Klimaendringer fører også til forflytning av de trålte områdene.

Vi slutter oss fullt ut til utvalgets konklusjon om kunnskapsproduksjon, kartlegging og overvåking i seksjon 9.2.2: '*Selv om kunnskapsproduksjon, kartlegging og overvåking er ressurskrevende, vurderer utvalget at denne typen tiltak ofte er samfunnsøkonomisk lønnsomme (samfunnsnytten overstiger kostnaden) fordi de bidrar til å rette opp markedssviktene omtalt i kapittel 9.2.1. Bedre kunnskap om konsekvenser av arealinngrep og andre påvirkningsfaktorer på økosystemene vil muliggjøre mer målrettet tilpasning, og dermed bidra til effektiv ressursbruk. Systematisk kartlegging, helhetlig overvåking av tilstanden og lengre tidsserier vil redusere usikkerhet i analyser av klimaendringenes påvirkning på arter, naturtyper og økosystemprosesser. Samlet sett muliggjør et bedre kunnskapsgrunnlag at samfunnet kan bruke knappe ressurser mer effektivt*'.

Under seksjon 9.2.2.5 tiltak for å bedre tilstanden i økosystemene knyttet til skjøtsel: her kan også fiskeri trekkes inn som et viktig element, der man ved å holde fiskepresset på et nivå som tillater større bestander enn ved dagens praksis, og med større alders- og størrelsessammensetning, for derigjennom å bidra styrke bestandenes klimarobusthet.

Seksjon 9.2.2.5 har en litt misvisende tittel, i og med at tiltak for å bedre økosystemtilstand ikke bare omfatter restaurering, men også naturbasert løsninger. Her bør tittel endres til 'Naturrestaurering'

Under seksjon 9.2.2.6 pekes det på manglende kunnskap om effektiviteten av naturbaserte løsninger, og referer til én artikkel publisert i 2017. Her kan man med fordel benytte internasjonal kunnskap og litteratur som har økt i omfang senere år, blant annet IPCC-rapporter har strukturerte vurderinger av naturbaserte løsninger. Vi mener både vern og restaurering burde gis en mer grundig vurdering, siden dette er virkemidler sentrale for naturavtalen. Til tross for at hensynet til klimaendringer hittil i begrenset grad har vært integrert i verne- og restaureringsprosesser, finnes det en omfattende vitenskapelig litteratur som gir faglig funderte anbefalinger for klimatilpasning av slike prosesser.

Generelt bør kapittel 9.2.2 forbedres med en mer strukturert og omfattende gjennomgang av mulige tiltak, med en kort evaluering av forventet effektivitet og gjennomførbarhet (teknologisk/økonomisk/andre hensyn) for terrestre og marine økosystem. Teksten slik den står nå er for generell til å bidra til prioriteringer for økosystemtiltak. Kapittelet er også i hovedsak knyttet til arealbaserte inngrep i terrestrisk natur, men det er også viktige aktiviteter som gir forringelse av natur heller enn tap av areal (e.g. utslipp og forurensning, for høy beskatning) som kan være lettere å ta tak i under dagens forvaltningssystem. Videre vil vi minne om at kommunenes forvaltningsansvar gjennom Plan- og bygningsloven gjelder også for marine økosystem langs kyst ut til 1 nautisk mil utenfor grunnlinja. Sammenlagt forvalter kommunene derfor også store marine områder viktig for marin biodiversitet og produktivitet, som også er utsatt for tap av natur, fragmentering og reduksjon i tilstand.

I forhold til arealbehov og arealkonflikter er forflytning av gyteområder vel så viktig for å bevare bestandenes produktivitet som den generelle fordeling av bestandene. Viktige gyte- og oppvekstområder er på sokkel og langs kysten, nettopp i disse områdene som også andre næringer befinner seg og arealkonfliktene er størst.

I del 2 flagges behovet for å styrke kunnskap tilrettelagt for arealbasert forvaltning gjennom å styrke det regionale forvaltningsnivået (fylkeskommune og statsforvalter), mens denne anbefalingen er ikke like tydelig kommunisert i utvalgets endelig anbefalinger. Vi erfarer at det er stort behov for å styrke marin kunnskap inn mot kommunenes planprosesser, og anbefaler at dette kommer tydelig frem i anbefalingene.

I utvalgets anbefalinger for økosystem er det lagt stor vekt på å styrke utviklingen av areal- og naturregnskap og tilhørende kartlegginger for å muliggjøre en mer helhetlig og kunnskapsbasert arealforvaltning som også ivaretar hensyn til klimatilpasning. Vi ser behovet for utvikling av slike redskap som gir helhetlig oversikt og innblikk. Det må likevel nevnes at areal- og naturregnskap for marin natur gir begrenset informasjon om marint biologisk mangfold og marine prosesser viktig for forvaltning, og må sees som én av mange virkemidler for å støtte en kunnskapsbasert arealforvaltning av natur. Dette kommer for lite frem i utvalgets anbefalinger i kap. 10 og 11.

Fiskeri: Utvalget legger følgende til grunn for autonom tilpasning: '…at næringen har sterke økonomiske insentiver til å tilpasse virksomheten til slike endringer, blant annet gjennom tilpasning av fangstmønster, investeringer og driftsopplegg. Næringen vil også ha insentiver til å tilpasse seg endringer i lønnsomhet og driftsforhold som følger av forskyvninger i bestandene, endrede markedspriser og mer krevende værforhold.' Selv om det er intensiver til å tilpasse seg, er det likevel godt dokumentert at kortsiktige økonomiske prioriteringer kan gå på bekostning av langsiktig bærekraft også for fiskerier. Et eksempel er hvordan endringer i fordeling av bestand gir uenighet om kvotefordeling mellom nasjoner for de store pelagiske bestandene i Norskehavet, og kvoter som settes høyere enn anbefalt basert på bestandenes tilstand grunnet påtrykk fra næring.

I kvotefastsetting legges det stort sett biomasse som kan høstes til grunn (e.g., maximum sustainable yield MSY) og ikke økonomisk gevinst (e.g., maximum economic yield MEY). Studier viser at MEY kan opptre ved en lavere kvoter enn MSY. Det er også i dag begrenset hvor mye økosysteminformasjon som inngår i rådgivningsprosessene, men dette er i utvikling gjennom tilnærminger til økosystembasert fiskerirådgivning og -forvaltning.

Vi stiller oss bak anbefalingen om tiltak knyttet til fiskeri, der Havforskningsinstituttets arbeid med overvåking og innhenting av ny kunnskap om klimaendringenes påvirkning på havområder og fiskebestander styrkes, og at Havforskingsinstituttet regelmessig sammenstiller relevant kunnskap om klimaendringenes påvirkning på fiskeriene, og betydningen dette har for langsiktig forvaltning av fiskebestandene, i form av en offentlig rapport. En slik rapport, den årlige ressursoversikten (Ressursoversikt 2026 | Havforskningsinstituttet), dekker en del av dette, men kan videreutvikles med tanke på klimaeffekter- og tilpasninger på fiskeri.

Kunnskap om klimaendringer bør ikke kun tas inn i rapport, men også fases inn i eksisterende rådgivningsprosesser der målet må være å utvikle klimainformerte råd som en del av en økosystembasert fiskeriforvaltning. Klimainformerte råd omfatter både reaktive (e.g., justere høsting etter produktivitet) og proaktive tiltak (e.g. å styrke bestandenes robusthet mot klimaendringer; sikre god bestandsstørrelse med god spredning i alder og størrelses-sammensetning). Her kreves det metodeutvikling relatert til utvikling og evaluering av høstingsstrategier, dokumentere og kommunisere effekter av klimaendringer, håndtering av en økende variabilitet og usikkerhet og utvikling av scenario-baserte råd for å nevne noe. I tillegg mener vi det bør utvikles gode

klimarsårbarhetsvurderinger for bestander, ulike fiskerier (kyst, havgående, bestander) og fiskerisamfunn i ulike deler av Norge, for derigjennom å identifisere målrettede og relevante tiltak.

Som et sentralt og nødvendig klimatilpasningstiltak foreslår Havforskningsinstituttet at man vurderer å etablere en fastsatt prosedyre og strategi for hvordan forvaltningen strategisk, juridisk og operasjonelt skal håndtere fremtidige forskyvninger av biologiske ressurser på tvers av eksklusive økonomiske soner (EEZ). Klimaendringene fører allerede til migrasjon av kommersielt viktige fiskebestander, noe som utfordrer eksisterende forvaltningsregimer og bilaterale kvoteavtaler. Det bør derfor vurderes hvordan man best kan utvikle en proaktiv og dynamisk prosedyre som sikrer at internasjonale avtaler, kvotefordelinger og ressurskontroll raskt kan tilpasses endringer i artenes faktiske utbredelsesområde, basert på oppdatert, uavhengig havforskning. Det bør samtidig understrekes at utviklingen av en slik prosedyre berører flere sektorer, og det foreslås derfor at arbeidet utformes som et tverrsektorielt samarbeid mellom relevante institusjoner innen forskning, jus, utenrikspolitikk og fiskeriforvaltning.

Havbruk: Utvalget anbefaler å styrke reguleringene av negative miljøeffekter fra havbruk, herunder spredning av lakselus, rømt oppdrettsfisk og annen miljøpåvirkning. Reguleringer knyttet til lakselus er godt begrunnet der man henviser til Havbruksutvalget (NOU: 2023:23) og Havbruksmeldingen (Meld. St. 24, 2024-2025). Når det gjelder rømming så vises det til den foreslåtte tapsavgiften i Havbruksmeldingen som inkluderer både produksjonsdødelighet og rømming, der rømming utgjør en betydelig mindre andel. Det kan argumenteres med at tapsavgift derfor ikke er et målrettet tiltak for å redusere rømming av oppdrettsfisk. Andelen rømt oppdrettslaks i elvene har i stor grad stabilisert seg, selv om mange bestander fortsatt er sterkt påvirket av oppdrettsgener. Det er ikke spesifisert hvilken annen miljøpåvirkning det vises til i denne sammenhengen.

Når det gjelder anbefalingen om produksjon av nye arter burde det, som nevnt tidligere, spesifiseres at introduksjon av fremmede arter anbefales ikke. Det er også uklart om nye arter inkluderer lavtrofisk akvakultur.

Havbruksnæringen jobber kontinuerlig med utvikling av ny teknologi for å løse dagens miljøutfordringer. Det er overraskende at utvalget ikke nevner noe om havbruksteknologi som kan bidra til å redusere miljøpåvirkningen og samtidig gjøre næringen mer robust i møte med klimaendringer, spesielt med tanke på ekstremvær og marine hetebølger.

Mer spesifikke kommentarer:

Mandatet her "utrede samfunnsøkonomiske konsekvenser av klimaendringer" er forskjellig fra tittel på rapporten "Samfunnsøkonomiske konsekvenser av klimatilpasning".

Seksjon 6.2 Internasjonal litteratur: Det er uklart hva som er hensikten med denne seksjonen. Innholdet i Boks 6.4 er også vanskelig å forstå. Det er nok mange flere temaer som dominerer i den internasjonale litteraturen enn de få punktene som presenteres der, og det er heller ikke beskrevet hvordan denne begrensede punktlista er fremkommet. Det bør også vises til toneangivende internasjonale rapporter, som rapporter fra IPBES og IPCC under en slik seksjonstittel. Også EU har gjennomført flere rapporter på effekter av klimaendringer på natur og samfunn.

Kap. 8 Kunnskap og kompetanse: Havforskningsinstituttet er enig i at det er en viktig mangel at vi vet lite om hva klimaendringene vil koste samfunnet, og i at kunnskap må både lages, deles og tas i bruk. Kapittelet gjelder hele samfunnet, men alle eksemplene er hentet fra land, som flom, bygg, skred og arealbruk. Havet er ikke nevnt, selv om hav, kyst, fiskeri og havbruk er viktige deler av rapporten ellers. Utvalget etterlyser langsiktige programmer som gir lange måleserier. Slike serier finnes allerede for havet gjennom HIs tokt og overvåking av fiskebestander, og noen går tilbake til 1919. Vi mener det bør være et klart mål å sikre at disse målingene fortsetter, ikke bare å starte nye. Samarbeidet der fiskefartøy samler inn data for HI er også et godt eksempel på at næringen kan bidra til kunnskapen. Vi ser positivt på at utvalget vil styrke HIs arbeid.